

Vergaderjaar 2008–2009

29 398

Maatregelen verkeersveiligheid

Nr. 168

BRIEF VAN DE MINISTER VAN VERKEER EN WATERSTAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 30 juni 2009

Mede namens mijn ambtgenoot van Justitie informeer ik u over doorwerking van sancties en maatregelen met betrekking tot het rijbewijs buiten het grondgebied van het land waar deze worden opgelegd.

Tijdens het AO CBR (3 juni 2009) heb ik toegezegd u snel te zullen informeren over dit onderwerp. Gelet op de nauwe samenhang betrek ik tevens enkele resterende schriftelijke vragen van de commissie voor Verkeer en Waterstaat.

Toelichting

In de huidige systematiek is de werking van rijbewijssancties en -maatregelen beperkt tot het grondgebied van het land waar deze worden opgelegd. Wel kan een bestuurder die vanwege een opgelegde sanctie of maatregel geen rijbewijs kan tonen, ook buiten dit grondgebied, worden beboet voor het rijden zonder rijbewijs.

Uiteraard zie ik het belang van doorwerking van deze sancties en maatregelen naar het grondgebied van andere lidstaten van de Europese Unie. Het is dan ook nadrukkelijk de wens van het kabinet om rijbewijssancties, ongeacht hun nationale inkadering, in de gehele Europese Unie te laten gelden. De initiatieven die op dit terrein in het verleden zijn genomen, laten evenwel zien dat dit vraagstuk zich niet eenvoudig laat oplossen. In elk geval is daarvoor een Europese aanpak vereist.

Wetgeving

In 1998 is tussen de toenmalige 15 lidstaten van de Europese Unie een overeenkomst op het gebied van ontzeggingen van de rijbevoegdheid gesloten. Uitvoering van de verplichtingen voortvloeiend uit deze overeenkomst op nationaal niveau is echter niet mogelijk gebleken zonder nadere Europese afspraken. Eén van de knelpunten betreft het ontbreken van een Europees netwerk voor de uitwisseling van informatie over

rijontzeggingen, in dit geval van vonnissen tot ontzegging van de rijbevoegdheid. Tevens bestaan er grote verschillen tussen de nationale wetgevingen op het terrein van rijbewijssancties en -maatregelen, bijvoorbeeld wat betreft hun strafrechtelijke en of bestuursrechtelijke inkadering. Als gevolg hiervan is de overeenkomst door het overgrote deel van de lidstaten dan ook niet geratificeerd. De overeenkomst treedt overigens pas in werking op het moment dat alle 15 toenmalige EU-lidstaten de ratificatie hebben voltooid.

Tegen deze achtergrond hebben de Raad en de Commissie in een Actieplan uit 2005 ter uitvoering van het Haags Programma (COM(2005) 184 definitief) aangekondigd een voorstel voor een kaderbesluit te zullen voorbereiden om binnen de Europese Unie te komen tot wederzijdse erkenning van ontzeggingen van de rijbevoegdheid. Ook in een mededeling uit 2006 van de Commissie aan de Raad en het Europees Parlement over ontzettingen uit rechten in de Europese Unie wordt een voorstel voor een kaderbesluit inzake wederzijdse erkenning van ontzegging van de rijbevoegdheid, ter vervanging van meergenoemde overeenkomst uit 1998, aangekondigd (COM(2006) 73 definitief).

Op dit moment spelen in Europees verband enkele ontwikkelingen die een voorstel voor een kaderbesluit een stap dichterbij kunnen brengen. Zo heeft de Commissie bij het in kaart brengen van toekomstige werkerterreinen op het gebied van de wederzijdse erkenning – in het licht van de totstandkoming van een nieuw JBZ-meerjarenbeleidsprogramma dat onder voorzitterschap van Zweden in de tweede helft van 2009 geformuleerd zal worden (het zogenoemde «Stockholmprogramma») – onlangs laten weten (COM (2009) 262/4) bijzondere prioriteit te willen geven aan de wederzijdse erkenning van verboden en ontzettingen uit rechten. De Commissie heeft in dat kader de intrekking van rijbewijzen als specifieke prioriteit benoemd. Ook voor het Kabinet vormt de wederzijdse erkenning van verboden en ontzettingen uit rechten in breder verband een aandachtspunt in de discussie over de opstelling van voornoemd JBZ-meerjarenprogramma.

Gegevensuitwisseling

Het kaderbesluit nr. 2009/315/JBZ van de Raad van 26 februari 2009 betreffende de organisatie en de inhoud van uitwisseling van gegevens uit het strafregister tussen de lidstaten (PbEG L93/23) zal de uitwisseling tussen lidstaten van gegevens uit de strafregisters in de toekomst doen vereenvoudigen. Deze uitwisseling kan ook informatie over rijbewijssancties gaan betreffen, voor zover daarbij sprake is van strafrechtelijke sancties.

Binnen Europa ontbreekt het aan een mechanisme om geautomatiseerd, dat wil zeggen snel en eenvoudig, rijbewijssancties en -maatregelen op detailniveau tussen lidstaten uit te wisselen of in te zien. Voor opsporingsinstanties en het CBR – en soortgelijke instanties in het buitenland – is dan ook niet inzichtelijk welke sancties en maatregelen door lidstaten zijn opgelegd. Per lidstaat verschilt het instrumentarium aan sancties en maatregelen met verschillende vormen van registratie. Bovendien laat dit instrumentarium zich onderling niet 1-op-1 doorvertalen.

De Europese Commissie is echter voornemens om in het kader van de Derde Rijbewijsrichtlijn een nieuw Europees informatienetwerk te creëren, waarmee lidstaten onderling rijbewijsgegevens kunnen uitwisselen en inzien.

In dit kader is de techniek van EUCARIS relevant. Via dit systeem wisselt een aantal lidstaten, waaronder Nederland, gegevens uit. Daarbij gaat het

onder meer om bepaalde voertuiggegevens. De techniek van dit systeem kan in de toekomst ten behoeve van de uitwisseling van gedetailleerde informatie omtrent rijbewijssancties en -maatregelen een rol vervullen.

Het vraagstuk van doorwerking van rijbewijssancties en -maatregelen vergt, zoals ik reeds aangaf, een Europese aanpak die oplossingen biedt voor de knelpunten die we bij voorgaande initiatieven reeds zijn tegengekomen. Ik ben dan ook blij dat de Commissie dit oppakt en zal de voortgang actief volgen.

De minister van Verkeer en Waterstaat,
C. M. P. S. Eurlings